

PARAŠAT HA-ŠAVUA

לֵךְ-לֵךְ

Leh leha

Berešit 12,1 – 17,27

B"H

Rišon/Kohen 12,1-13 -- Prvi Pozvanik/Koen

(poglavlje 12)

Vajomer HAŠEM el-Avram leh leha me'arceha umimoladete ha umibejt aviha el-ha'arec ašer ar'eka.

1 Reče VJEČNI Avramu: »Idi za sebe iz zemlje svoje, i iz svog zavičaja i iz doma oca svojega, u zemlju koje ću ti pokazati. 2 I veliki ću narod od tebe učiniti i blagoslovit ću te, i učinit ću ime tvoje velikim, i biti ćeš blagoslov. 3 Blagoslovit ću one koji tebe blagoslove, a one koji te budu kleli, Ja ću prokleti; i kroz tebe će biti blagoslovene sve porodice na zemlji.« 4 I pođe Avram kako mu reče VJEČNI. A pođe s njim i Lot. Avramu bješe sedamdeset i pet godina kada otide iz Harana. 5 I uze Avram Saraj, ženu svoju, i Lota, sina brata svojega, i sav imetak njihov što su ga stekli i duše koju su učinili u Haranu; i iziđoše da idu u zemlju Kanaan i dođoše u zemlju Kanaan. 6 Prođe Avram zemljom do mjesta Šhema, do ravnice More, a Kanaanci tada bjehu u zemlji. 7 VJEČNI se javi Avramu pa mu reče: »Tvome ću potomstvu dati ovu zemlju.« Avram tu podigne žrtvenik VJEČNOM koji mu se objavio. 8 Odatle prijeđe u brdoviti kraj, na istok od Bet-Ela. Svoj šator postavi između Bet-Ela na zapadu i Aja na istoku. Ondje podigne žrtvenik VJEČNOM i zazva ime VJEČNOG. 9 Od postaje do postaje Avram se pomicao prema Negevu. 10 Ali kad je zemljom zavladao glad, Avram se spusti u Egipat da ondje proboravi, jer je velika glad harala zemljom. 11 Kad je bio na ulazu u Egipat, reče svojoj ženi Saraj: »Znam da si lijepa žena. 12 Kad te Egipćani vide, reći će: 'To je njegova žena', i mene će ubiti, a tebe na životu ostaviti. 13 Nego reci da si mi sestra, tako da i meni bude zbog tebe dobro i da, iz obzira prema tebi, poštede moj život.«

Šeni/Levi 12,14-13,4 -- Drugi Pozvanik/Levi

Vajehi kevo Avram Micrajma vajir'u haMicrim et-ha'iša ki-jafa hi me'od.

14 Zbilja, kad je Avram ušao u Egipat, Egipćani vide da je žena veoma lijepa. 15 Vide je faraonovi dvorani pa je pohvale faraonu i odvedu ženu na faraonov dvor. 16 Avramu pođe dobro zbog nje; steče on stoke i goveda, magaraca, slugu i sluškinja, magarica i deva. 17 Ali VJEČNI udari faraona i njegov dom velikim nevoljama zbog Avramove žene Saraje. 18 I faraon pozva Avrama pa reče: »Što si mi to učinio? Zašto mi nisi kazao da je ona tvoja žena? 19 Zašto si rekao: 'Ona mi je sestra', pa je ja uzeh sebi za ženu? A sad, evo ti žene; uzmi je i hajde!« 20 Faraon ga onda preda momcima, a oni ga otprave s njegovom ženom i sa svime što bijaše njegovo.

(poglavlje 13)

1 Iz Egipta Avram ode gore u Negeb sa svojom ženom i sa svime što je imao. I Lot bješe s njim. 2 Avram je bio veoma bogat stokom, srebrom i zlatom. 3 Od postaje do postaje iz Negeba išao je do Betela, 4 do mjesta na kojem je bio postavio šator, između Betela i Aja, gdje je prije podigao žrtvenik. Tu je Avram zazivao ime VJEČNOG.

Šliši 13,5-18 -- Treći Pozvanik

Vegam le-Lot haholeh et-Avram haja con uvakar ve'ohalim.

5 I Lot, koji iđāše s Avramom, imaše ovaca, goveda i šatora, 6 tako da ih kraj ne bi izdržavao kad bi zajedno ostali. Njihovo je blago bilo veliko, te zajedno nisu mogli boraviti. 7 Svađa je nastajala između pastira stoke Avramove i pastira stoke Lotove. Tada su zemlju nastavali Kanaanci i Perizani. 8 Zato Avram reče Lotu: »Neka ne bude svađe između mene i tebe, između pastira mojih i tvojih - ta mi smo braća! 9 Nije li sva zemlja pred tobom? Odvoji se od mene! Kreneš li ti nalijevo, ja ću nadesno; ako ćeš ti nadesno, ja ću nalijevo.« 10 Lot podiže oči i vidje kako je dobro posvuda natapana sva Jordanska dolina, kao kakav vrt VJEČNOG, kao zemlja egipatska prema Soaru. - Bilo je to prije nego što je VJEČNI uništio Sodomu i Gomoru. - 11 Lot izabere za se svu Jordansku dolinu i ode na istok. Tako se odijele jedan od drugoga. 12 Avram ostade u kanaanskoj zemlji, dok je Lot živio po mjestima u dolini i razapeo svoje šatore do Sodome. 13 A žitelji Sodome bijahu veoma opaki, sami grešnici protiv VJEČNI. 14 VJEČNI reče Avramu, pošto se Lot od njega rastao: »Oči svoje podigni i s mjesta na kojem si pogledaj prema sjeveru, jugu, istoku i zapadu; 15 jer svu zemlju što je možeš vidjeti dat ću tebi i tvome potomstvu zauvijek. 16 Potomstvo ću tvoje učiniti kao prah na zemlji. Ako tko mogne prebrojiti prah zemlje, i tvoje će potomstvo moći prebrojiti. 17 Na noge! Prođi zemljom uzduž i poprijeko jer ću je tebi predati.« 18 Avram dignu šatore i dođe pa se naseli kod hrasta Mamre, što je u Hebronu. Ondje podigne žrtvenik VJEČNOM.

Revi'i 14,1-20 -- Četvrti Pozvanik

Vajehi bimej Amrafel meleh-Šin'ar Ari'oh meleh Elasar Kedarla'omer meleh Ejlam veTid'al meleh Gojim.

1 Kad Amrafel bijaše kralj Šineara, Ariok kralj Elasara, Kedor Laomer kralj Elama, Tidal kralj Gojima, 2 povedoše oni rat protiv Bere, kralja Sodome, Birše, kralja Gomore, Šinaba, kralja Adme, Šemebera, kralja Sebojima, i protiv kralja u Beli, to jest Soaru. 3 I vojske se sliju u dolinu Sidim, gdje je danas Slano more. 4 Dvanaest su godina služili Kedor Laomera, ali trinaeste godine dignu se na ustanak. 5 U četrnaestoj godini dignu se Kedor Laomer i kraljevi koji su bili s njim te potuku Refaimce u Ašerot Karnajimu, Zuzijce u Hamu, Emijce na ravnici Kirjatajimu, 6 Horijce u brdskom kraju Seiru, blizu El Parana, koji je uz pustinju. 7 Onda se povuku natrag i stignu u En Mišpat, to jest Kadeš, i pokore sve krajeve Amalečana i Amorejaca, koji su nastavali Haseson Tamar. 8 Zatim istupi kralj Sodome, kralj Gomore, kralj Adme, kralj Sebojima i kralj Bele, odnosno Soara, te zapodjenu borbu protiv onih u dolini Sidimu: 9 Kedor Laomera, kralja Elama, Tidal, kralja Gojima, Amrafela, kralja Šineara, Arioka, kralja Elasara - četiri kralja protiv pet. 10 Dolina Sidim bila je puna provalija s paklinom, pa kraljevi Sodome i Gomore, na bijegu, u njih poskaču, a ostali izmaknu u planine. 11 Pobjednici pokupe sve blago po Sodomi i Gomori i svu hranu pa odu. 12 Pograbe i Lota, Avramova bratića - i on je živio u Sodomi - i njegovo blago pa otiđu. 13A bjegunac neki - rođak Eškola i Anera, Avramovih saveznika - donese vijest Avramu Hebrejcu dok je boravio kod hrasta amorejske Mamre. 14 Kad je Avram čuo da mu je bratić zarobljen, skupi svoju momčad - rođenu u njegovu domu - njih trista osamnaest, pa pođe u potjeru do Dana. 15 Podijeli svoje momke u dvije čete, napadne noću te one potuče. Progonio ih je do Hobe, sjeverno od Damaska. 16 Povrati sve

blago, svoga bratića Lota i njegovo blago, žene i ostali svijet. 17 Pošto se vratio, porazivši Kedor- i kraljeve koji su bili s njim, ususret mu, u dolinu Šave, to jest u Kraljev dol, iziđe kralj Sodome. 18 A Melkisedek, kralj Šalema, iznese kruha i vina. On je bio svećenik B-ga svevišnjega. 19 Blagoslovi ga govoreći: »Od B-ga svevišnjega, Stvoritelja neba i zemlje, neka je Avramu blagoslov! 20 I svevišnji B-g, što ti u ruke preda neprijatelje, hvaljen bio!« Avram mu dade desetinu od svega.

Hamiši 14,21-15,6 -- Peti Pozvanik

Vajomer meleh Sedom el-Avram ten-li hanefeš veharehuš kah-lah.

21 Tada kralj Sodome reče Avramu: »Meni daj ljude, a dobra uzmi sebi!« 22 Avram odgovori kralju Sodome: »Ruku uzdižem pred VJEČNIM, svevišnjim Stvoriteljem neba i zemlje, 23 da neću uzeti ni končića, ni remena od obuće, niti išta što je tvoje, da ne kažeš: na meni se Avram obogatio. 24 Ne, meni ništa, osim što su moji momci upotrijebili; i dio za momčad što je sa mnom išla: Aner, Eškol i Mamre, oni neka uzmu svoj dio.«

(poglavlje 15)

1 Poslije tih događaja VJEČNI uputi Avramu riječ u ukazanju: »Ne boj se, Avrame, ja sam ti zaštita; a nagrada tvoja bit će vrlo velika!« 2 Avram odgovori: »Gospodine moj, VJEČNI, čemu mi tvoji darovi kad ostajem bez poroda; kad je mojoj kući nasljednik Eliezer Damašćanin? 3 Kako mi nisi dao potomstva« - nastavi Avram - »jedan će, eto, od mojih ukućana postati moj baštinik.« 4 Ali mu VJEČNI opet uputi riječ: »Taj neće biti tvoj baštinik, nego će ti baštinik biti tvoj potomak.« 5 Izvede ga van i reče: »Pogledaj na nebo i zvijezde prebroj ako ih možeš prebrojiti.« A onda doda: »Toliko će biti tvoje potomstvo.« 6 Avram povjerova VJEČNOM, i on mu to uračuna u pravednost.

Šiši 15,7-17,6 -- Šesti Pozvanik

Vajomer elav ani HAŠEM ašer hocetiha me'Ur Kasdim latet leha et-ha'arec hazot lerišta.

7 Tada mu on reče: »Ja sam VJEČNI koji sam te odveo iz Ura Kaldejskoga da ti predam ovu zemlju u posjed.« 8 A on odvrati: »Gospodine moj, VJEČNI, kako ću ja doznati da ću je zaposjesti?« 9 Odgovori mu: »Prinesi mi junicu od tri godine, kozu od tri godine, ovna od tri godine, jednu grlicu i jednog golubića.« 10 Sve mu to donese, rasiječe na pole i metnu sve pole jednu prema drugoj; pticâ nije rasijecao. 11 Ptice grabežljivice obarale se na leševe, ali ih je Avram rastjerivao. 12 Kad je sunce bilo pri zalazu, dubok san obuzme Avrama, a onda se na nj spusti gust mrak pun jeze. 13 Tada B-g reče Avramu: »Dobro znaj da će tvoji potomci biti stranci u tuđoj zemlji; robovat će i biti tlačeni četiri stotine godina, 14 ali narodu kojem budu služili ja ću suditi; i konačno će izići s velikim blagom. 15 A ti ćeš k ocima svojim u miru poći, u sretnoj starosti bit ćeš sahranjen. 16 Oni će se ovamo vratiti za četvrtog naraštaja, jer mjera se zlodjela amorejskih još nije navršila.« 17 Kad je sunce zašlo i pao gust mrak, pojavi se zadimljen žeravnjak i goruća zublja te prođu između onih dijelova. 18 Toga je dana VJEČNI sklopio savez s Avramom rekavši: »Potomstvu tvojemu dajem

zemlju ovu od Rijeke u Egiptu do Velike rijeke, rijeke Eufrata: 19 Kenijce, Kenižane, Kadmonce, 20 Hetite, Peričane, Refaimce, 21 Amorejce, Kanaance, Girgašane, Jebusejce.«

(poglavlje 16)

1 Avramova žena Saraja nije mu rađala djece. A imaše ona sluškinju Egipćanku - zvala se Hagara. 2 I reče Saraja Avramu: »Vidiš, VJEČNI me učinio nerotkinjom. Hajde k mojoj sluškinji, možda ću imati djece.« Avram posluša riječ Sarajinu. 3 Tako, pošto je Avram proboravio deset godina u zemlji kanaanskoj, njegova žena Saraja uzme Hagaru, Egipćanku, sluškinju svoju, pa je dade svome mužu Avramu za ženu. 4 Uđe on k Hagari te ona zače. A kad je vidjela da je začela, s prezirom je gledala na svoju gospodaricu. 5 Tada reče Saraja Avramu: »Nepravda što se meni nanosi tvoja je krivnja! Prepustila sam svoju sluškinju tvome zagrljaju, ali otkako opazi da je zanjela, s prezirom na me gleda. VJEČNI sudio i meni i tebi!« 6 Nato Avram odvrati Saraji: »Tvoja je sluškinja u tvojoj ruci: kako ti se čini da je dobro, tako prema njoj postupi!« Saraja postupi prema njoj tako loše da ona od nje pobježe. 7 Anđeo VJEČNOG nađe je kod izvora u pustinji - uz vrelo što je na putu prema auru - 8 pa je zapita: »Hagaro, sluškinjo Sarajina, odakle dolaziš i kamo ideš?« »Bježim, evo, od svoje gospodarice Saraje«, odgovori ona. 9 Nato joj anđeo VJEČNOG reče: »Vrati se svojoj gospodarici i pokori joj se!« 10 Još joj reče anđeo VJEČNOG: »Tvoje ću potomstvo silno umnožiti; od mnoštva se neće moći ni prebrojiti.« 11 Dalje joj je anđeo VJEČNOG rekao: »Gle, zanjela si i rodit ćeš sina. Nadjeni mu ime Jišmael, jer VJEČNI ću jad tvoj. 12 On će biti kao divlje magare: ruka će se njegova dizati na svakoga i svačija ruka na njega; i pred licem sve mu braće on će stan sebi podići.« 13 A VJEČNOG koji joj govoraše nazva: »Ti si El Roi - svevid B-g, jer« - reče ona - »vidjeh B-ga i nakon viđenja - još živim!« 14 Stoga se taj zdenac zove Beer Lahaj Roi - Zdenac životvornog Svevida, a eno ga između Kadeša i Bereda. 15 Rodi Hagara Avramu sina, a Avram sinu što mu ga rodi Hagara nadjene ime Jišmael. 16 Avramu je bilo osamdeset i šest godina kad mu je Hagara rodila Jišmaela.

(poglavlje 17)

1 Kad je Avramu bilo devedeset i devet godina, ukaza mu se VJEČNI pa mu reče: »Ja sam El Šadaj - B-g svesilni. Mojim hodi putem i neporočan budi. 2 A savez svoj ja sklapam s tobom i silno ću te razmnožiti.« 3 Avram pade ničice dok mu B-g govoraše dalje: 4 »A ovo je savez moj s tobom: postat ćeš ocem mnogim narodima; 5 i nećeš se više zvati Avram - već Avraham će ti ime biti, jer naroda mnogih ocem ja te postavljam. 6 Silno ću te rodnim učiniti; narode ću iz tebe izvesti; i kraljevi će od tebe izaći.

Švi'i 17,7-27 -- Sedmi Pozvanik

(poglavlje 11)

Vahakimoti et-briti bejni uvejneha uvejn zar'aha ahareha ledorotam livrit olam lihjot leha le-Elohim ulezar'aha ahareha.

7 Savez svoj sklapam između sebe i tebe i tvoga potomstva poslije tebe - savez svoj za vjekove: ja ću biti B-gom tvojim i tvoga potomstva poslije tebe. 8 Tebi i tvome potomstvu poslije tebe dajem zemlju u kojoj boraviš kao pridošlica - svu zemlju kanaansku - u vjekovni posjed; a ja ću biti njihov B-g.« 9 Još reče B-g Avrahamu: »A ti savez čuvaj moj - ti i tvoje potomstvo poslije tebe u sve vijeke. 10 A ovo je savez moj s tobom i tvojim potomstvom poslije tebe koji ćeš vršiti: svako muško među vama neka bude obrezano. 11 Obrežite se, i to neka bude znak saveza između mene i vas. 12

Svako muško među vama, kroz vaša pokoljenja, kad mu se navrší osam dana, neka bude obrezano; i rob, rođen u vašem domu, i onaj što bude kupljen od stranca, koji ne bude od vaše krvi. 13 Da, i rob rođen u tvome domu ili za novac kupljen mora se obrezati! Tako će moj savez na vašem tijelu ostati vječnim savezom. 14 Muško koje se ne bi obrezalo neka se odstrani od svoga roda: takav je prekršio moj savez.« 15 Još reče B-g Avrahamu: »Tvojoj ženi Saraji nije više ime Saraja: Sara će joj ime biti. 16 Nju ću ja blagosloviti i od nje ti dati sina; blagoslov ću na nju izliti te će se narodi od nje razviti; kraljevi će narodima od nje poteći.« 17 Avraham pade ničice pa se nasmija i reče u sebi: »Onome komu je stotinu godina, zar se može roditi dijete? Zar će Sara u devedesetoj rod rađati!« 18 Avraham reče B-gu: »Neka tvojom milošću Jišmael poživi!« 19 A B-g reče: »Ipak će ti tvoja žena Sara roditi sina; nadjeni mu ime Izak. Savez svoj s njime ću sklopiti, savez vječni s njime i s njegovim potomstvom poslije njega. 20 I za Jišmaela uslišah te. Evo ga blagoslivljam: rodnim ću ga učiniti i silno ga razmnožiti; dvanaest će knezova od njega postati i u velik će narod izrasti. 21 Ali ću držati svoj savez s Izakom, koga će ti roditi Sara dogodine u ovo doba.« 22 Kad je završio razgovor s njim, od Avrahama B-g se podiže. 23 Uzme zatim Avraham svoga sina Jišmaela i sve robove koji su bili rođeni u njegovu domu i sve koje je kupio novcem - sve muške ukućane - pa ih toga istog dana obreže, kako mu je B-g rekao. 24 Avrahamu bijaše devedeset i devet godina kad se obrezao, 25 a njegovu sinu Jišmaelu bijaše trinaest godina kad ga obreza. 26 Tako su toga istog dana bili obrezani Avraham i njegov sin Jišmael; 27 i svi muškarci njegova doma, rođeni u njegovoj kući ili za novac kupljeni od stranca - svi s njim bijahu obrezani.

Maftir 17,24-27

Ve'Avraham ben-tiš'im vateša šana behimolo besar orlato.

24 I Avrahamu bijaše devedeset i devet godina kad se obrezao, 25 a njegovu sinu Jišmaelu bijaše trinaest godina kad se obrezao. 26 U taj dan Avraham je bio obrezan i Jišmael njegov sin; 27 i svi muškarci njegova doma, rođeni u njegovoj kući ili za novac kupljeni od stranca - svi s njim bijahu obrezani.

Haftara - Leḥ-leha

Ješajahu 40,27 - 41,16

(poglavlje 40)

Lama tomar Ja'akov utedaber Jisra'el nistera darki me'HAŠEM ume'Elohaj mišpati ja'avor.

27 Zašto kažeš, Jakove, i ti, Izraele, govoriš: »Moj put sakriven je VJEČNOM, B-gu mom izmiče moja pravica?« 28 Zar ne znaš? Zar nisi čuo? VJEČNI je B-g vječni, krajeva zemaljskih stvoritelj. On se ne umara, ne sustaje, i um je njegov neizmjerljiv. 29 Umornome snagu vraća, jača nemoćnoga. 30 Mladići se more i malakšu, iznemogli, momci posrću. 31 Al' onima što se u VJEČNOG uzdaju snaga se obnavlja, krila im rastu kao orlovima, trče i ne sustaju, hode i ne more se.

(poglavlje 41)

1 Umuknite preda mnom, otoci, nek' novu snagu narodi priberu. Nek' se primaknu i progovore; zajedno pristupimo k sudu. 2 »Tko je podigao s istoka onog kog ukorak prati pravednost? Tko mu izručuje narode i kraljeve podlaže? Prah su pod mačem njegovim, k'o pljevu ih njegov luk raspršuje. 3 Goni ih, napreduje pouzdano, noge mu se ceste ne dotiču. 4 Tko je to učinio i izvršio? Onaj koji odiskona zove naraštaje, ja, VJEČNI, koji sam prvi i bit ću ovaj isti s posljednjima!« 5 Otoci gledaju, i strah ih obuzima, dršću krajevi zemaljski, oni se bliže i već su tu. 6 Svatko pomaže svome drugu, i bratu svom zbori: »Hrabro!« 7 Ljevač bodri zlatara, onaj koji gladi čekićem bodri onog koji kuje na nakovnju. On govori o spajanju: »Dobro je«, i čavlina kip učvršćuje da se ne pomiče. 8 Ti, Izraele, slugo moja, Jakove, kog sam izabrao, potomče Abrahama, mojega ljubimca! 9 Ti koga uzeh s krajeva zemlje i pozvah s rubova njenih, ti kome rekoh: "Ti si sluga moj, izabrao sam te i nisam te odbacio. 10 Ne boj se jer ja sam s tobom; ne obaziri se plaho jer ja sam B-g tvoj. Ja te krijepim i pomažem ti, podupirem te pobjedničkom desnicom. 11 Gle, postidjet će se i smesti svi koji su na tebe bjesnjeli, bit će uništeni i propast će oni što se s tobom parbiše! 12 Tražit ćeš svoje protivnike, ali ih nećeš naći. Bit će uništeni, svedeni na ništa oni koji protiv tebe vojuju. 13 Jer ja, Jahve, B-g tvoj, krijepim desnicu tvoju i kažem ti: "Ne boj se, ja ti pomažem. 14 Ne boj se, Jakove, crviću, Izraele, ličinko, ja sam pomoć tvoja - riječ je VJEČNOGA - Svetac Izraelov tvoj je otkupitelj. 15 Gle, činim te mlatilom oštrim, novim, dvostrukih zubaca; mlatit ćeš i satirati brda, u prah ćeš pretvoriti bregove. 16 Vijat ćeš ih, vjetar će ih odnijeti, vjhor će ih raspršiti. A ti ćeš kliknati u VJEČNOM, dičit ćeš se Svecem Izraelovim.

Minha

Kriat Tora (Paraša Vajera)

Berešit 18,1-14

(poglavlje 18)

Vajera elav HAŠEM be'Elonej Mamre vehu jošev petah-ha'ohel kehom hajom.

1 VJEČNI mu se ukaza kod hrasta Mamre dok je on sjedio na ulazu u šator za dnevne žege. 2 Podigavši oči, opazi tri čovjeka gdje stoje nedaleko od njega. Čim ih spazi, potrča s ulaza šatora njima ususret. Pade ničice na zemlju 3 pa reče: »Gospodine moj, ako sam stekao milost u tvojim očima, nemoj mimoići svoga sluga! 4 Nek' se donese malo vode: operite noge i pod stablom otpočinite. 5 Donijet ću kruha da se okrijepite prije nego pođete dalje. Ta k svome ste sluzi navratili.« Oni odgovore: »Dobro, učini kako si rekao!« 6 Avraham se požuri u šator k Sari pa joj reče: »Brzo! Tri mjerice najboljeg brašna! Zamijesi i prevrtu ispeci!« 7 Zatim Avraham otrča govedima, uhvati tele, mlado i debelo, i dade ga momku da ga brže zgotovi. 8 Poslije uzme masla, mlijeka i zgotovljeno tele pa stavi pred njih, a sam stajaše pred njima, pod stablom, dok su blagovali. 9 »Gdje ti je žena Sara?« - zapitaju ga. »Eno je pod šatorom«, odgovori. 10 Onda on reče: »Vratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće; a tvoja žena Sara imat će sina.« Iza njega, na ulazu u šator, Sara je prisluškivala. 11 Avraham i Sara bijahu u odmakloj dobi, ostarjeli. U Sare bijaše prestalo što biva u žena. 12 Zato se u sebi Sara smijala i govorila: »Pošto sam uvenula, sad da spoznam nasladu? A još mi je i gospodar star!« 13 Onda VJEČNI upita Avrahama: »A zašto se Sara smijala i govorila: 'Kako ću rod roditi ja starica?' 14 Zar je VJEČNOM išta nemoguće? Navratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće: Sara će imati sina.«

*Aliju Rišon (dio 12,1-6) te Maftir preveo: Vatroslav Ivanuša
Ostale alijot i haftara: adaptirano iz više hrvatskih prijevoda*